

2. Gomez-Verjan J. C., Rivero-Segura N. A. Genetic Approaches in Modern Epidemiology. – Oxford : Oxford University Press, 2017. – 301p.
3. Gromashevskiy L. V. Theory of Epidemic Process. – Kyiv : Zdorovia, 1941. – 280p.
4. Petrov M. Epidemiology as an Interdisciplinary Science. – Kyiv : Medytsyna, 2017. – 245p.
5. Snow J. On the Mode of Communication of Cholera. – London : John Churchill, 1855. – 162p.

Степаненко Яків

Науковий керівник: Пшоняк В.О.

Одеський Національний Морський Університет

ЛІНГВІСТИКА НАУКОВОЇ ФАНТАСТИКИ: НЕОЛОГІЗМИ, СВІТОБУДОВА ТА ЖАНРОВІ НОРМИ

Наукова фантастика (НФ) – це, по суті, жанр про надію та попередження. Вона занурює нас у світи, що не є нашими, наповнені технологіями, суспільствами та ідеями, яких ще не існує. Актуальність дослідження полягає у необхідності систематизувати лінгвістичні особливості жанру, де неологізм виступає не просто стилістичним прийомом, а ключовим інструментом світобудови.

Теоретик Дарко Сувін назвав визначальний принцип жанру “когнітивним відчуженням” (cognitive estrangement) – здатністю зробити звичне дивним, а дивне – логічним [4]. Як стверджує Адам Робертс, НФ – це “Література ідей”, але ці ідеї стають відчутними лише завдяки інноваційній мові [3].

Головним інструментом у цій світобудові є неологізм. Такі терміни, як “гіпердвигун” чи “реплікант”, інкапсулюють у собі складну ідею, роблячи її зрозумілою. Способи створення цих неологізмів суттєво різняться залежно від

піджанру, оскільки естетика й філософія кожного з них безпосередньо впливають на підхід автора до мови.

Тверда наукова фантастика надає перевагу науковій правдоподібності та системній логіці. Мова тут імітує технічний дискурс, створюючи правдоподібний світ. Неологізми зазвичай створюються логічно (телескопія, префіксація). Терміни на кшталт “*plasteel*” (пластик + сталь) створені так, щоб їхнє значення можна було вивести з компонентів. Ця ясність служить головній темі жанру: раціональному осмисленню складних систем. Мова тут – це інструкція до світу.

Кіберпанк, навпаки, менше переймається науковою точністю, а більше – естетикою, атмосферою та соціальним коментарем. Його лексикон – це хаотична суміш вуличного сленгу, комп’ютерного жаргону та хижого корпоративного брендингу. У традиції, закладеній Вільямом Гібсоном, мова кіберпанку навмисно стилізована. Мета тут – не миттєва ясність, а створення специфічного нуарного тону, що віддзеркалює теми жанру: корпоративний контроль та розмиття межі між людиною й машиною [1].

Висновки. Неологізм у науковій фантастиці не є монолітним поняттям. Його лінгвістичні характеристики (структура, семантика, спосіб творення) безпосередньо залежать від норм та філософії конкретного піджанру.

У твердій НФ неологізм виступає як інструмент логічної світобудови, що прагне до термінологічної чіткості та системності, часто використовуючи прозоре калькування та морфологічні адаптації. У кіберпанку неологізм є інструментом створення атмосфери, надаючи перевагу стилістичній ефектності, сленгу та конотаціям.

Перспективи подальших досліджень полягають у лінгвістичному аналізі інших піджанрів НФ (напр., соціальна фантастика, космоопера, постапокаліпсис).

Література

1. Cavallaro D. Cyberpunk and Cyberculture: Science Fiction and the Work of William Gibson. London : Athlone Press, 2000. 256 p.

2. Hartwell D. G. Age of Wonders: Exploring the World of Science Fiction. New York : Walker & Company, 1984. 203 p.
3. Roberts A. Science Fiction (The New Critical Idiom). London : Routledge, 2000. 208 p.
4. Suvin D. Metamorphoses of Science Fiction: On the Poetics and History of a Literary Genre. New Haven : Yale University Press, 1979. 433 p.

DOI <https://doi.org/10.32837/11300.31024>

Столяренко Оксана

Вінницький національний технічний університет

Столяренко Олена

Вінницький державний педагогічний університет

імені Михайла Коцюбинського

МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ

В умовах глобалізації економіки та інтернаціоналізації інженерної діяльності сучасний фахівець технічного профілю дедалі частіше бере участь у транснаціональних проєктах. Це зумовлює кардинальну зміну вимог до його комунікативних навичок, оскільки традиційна підготовка з іноземної мови ігнорує міжкультурний та професійно-комунікативний контексти, створюючи значний розрив між академічними знаннями та реальною здатністю ефективно спілкуватися у полікультурному професійному середовищі. Таким чином, виникає гостра потреба у науковому обґрунтуванні дієвого дидактичного підходу, здатного цілісно інтегрувати лінгвістичну, професійну та культурну підготовку.

Аналіз досліджень підтверджує, що необхідність формування міжкультурної комунікативної компетентності (МКК) визнана ключовою умовою успішної міжнародної мобільності інженерів. Дослідники